

Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση

Τόμ. 1 (2012)

8ο Πανελλήνιο Συνέδριο ΕΤΠΕ

Ασφαλές Κοινωνικό Δίκτυο Μάθησης για εκπαιδευτικούς & μαθητές (Edmodo): διδάσκοντας στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση

Αλέξανδρος Καπανιάρης, Δημήτριος Λιόβας, Δέσποινα Νεοχωρίτου

Βιβλιογραφική αναφορά:

Καπανιάρης Α., Λιόβας Δ., & Νεοχωρίτου Δ. (2022). Ασφαλές Κοινωνικό Δίκτυο Μάθησης για εκπαιδευτικούς & μαθητές (Edmodo): διδάσκοντας στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση. *Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση*, 1, 583–590. ανακτήθηκε από <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/cetpe/article/view/4677>

Ασφαλές Κοινωνικό Δίκτυο Μάθησης για εκπαιδευτικούς & μαθητές (Edmodo): διδάσκοντας στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση

Αλέξανδρος Καπανιάρης¹, Δημήτριος Λιόβας², Δέσποινα Νεοχωρίτου³
a.kapaniaris@webmail.aspete.gr, liovasjim@sch.gr, neochori@sch.gr

¹ Υποψήφιος Διδάκτορας Πανεπιστημίου Αιγαίου, Εργαστηριακός Συνεργάτης Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., Γενικό Τμήμα Παιδαγωγικών Μαθημάτων, Παράρτημα Βόλου

² Υποψήφιος Διδάκτορας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής, Εκπαίδευσης, Εργαστηριακός Συνεργάτης Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., Γενικό Τμήμα Παιδαγωγικών Μαθημάτων, Παράρτημα Βόλου

³ Εκπαιδευτικός, ΠΕ19

Περίληψη

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται το ασφαλές κοινωνικό δίκτυο μάθησης για εκπαιδευτικούς και μαθητές με τον τίτλο Edmodo. Ειδικότερα, στο πρώτο μέρος πραγματοποιείται μια συνοπτική παρουσίαση αξιοποίησης του εργαλείου από την πλευρά του εκπαιδευτικού, ενώ στη συνέχεια, παρουσιάζονται όλοι οι δυνατοί τρόποι δημοσίευσης του κοινωνικού δικτύου. Στο δεύτερο μέρος, παρουσιάζονται οι εμπειρίες χρήσης του κοινωνικού δικτύου μάθησης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (3^ο ΕΠΑΛ Βόλου) στα μαθήματα: Εφαρμογές Πληροφορικής, Ερευνητική Εργασία (project), καθώς και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. – Παράρτημα Βόλου) στα μαθήματα Εκπαιδευτική Τεχνολογίας – Πολυμέσα και Παιδαγωγικές Εφαρμογές Η/Υ. Στο τρίτο μέρος, καταγράφονται τα μειονεκτήματα και τα πλεονεκτήματα του κοινωνικού δικτύου μάθησης Edmodo στη δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς επίσης και τα συμπεράσματα από όλη την προσπάθεια εισαγωγής του νέου εργαλείου στην εκπαίδευση.

Λέξεις κλειδιά: ασφαλές κοινωνικό δίκτυο μάθησης, αλληλεπίδραση, κοινωνική δικτύωση

Εισαγωγή

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν δυναμική πρόκληση για τον εκπαιδευτικό, προκειμένου να οργανώσει το μάθημα του στο εργαστήριο (εργαστηριακά μαθήματα) ή στη τάξη (θεωρητικά μαθήματα). Ειδικότερα, οι μαθητές συμμετέχουν σε δραστηριότητες, που εμπλέκουν εκπαιδευτικά κοινωνικά δίκτυα διότι: α) ενδιαφέρονται γενικότερα για τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης αναπτύσσοντας μεταξύ τους συνεργατικότητα, β) εξελίσσονται από παθητικοί καταναλωτές σε ερευνητές πληροφοριών και παραγωγούς γνώσης, γ) απευθύνονται σε ένα διευρυμένο κοινό και δ) δημιουργούν ένα αποθετήριο καινοτόμων αποτελεσμάτων για επανατροφοδότηση και μελλοντική χρήση (Γούτας, 2011).

Η χρήση των εργαλείων κοινωνικής μάθησης και δικτύωσης είναι ζωτικής σημασίας για το χώρο της εκπαίδευσης. Μέσω των εργαλείων κοινωνικής δικτύωσης ενισχύεται η επικοινωνία, η ανταλλαγή πληροφοριών και η συνεργασία μεταξύ των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας. Ως Διαδικτυακό Εκπαιδευτικό Κοινωνικό Δίκτυο ορίζεται ένα κοινωνικό δίκτυο, στο οποίο συμμετέχουν μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας (καθηγητές, μαθητές, σχολικοί σύμβουλοι κ.α.) και μέσω αυτού του δικτύου τα μέλη ανταλλάσσουν πληροφορίες, υλικό, ιδέες και απόψεις, ενώ μπορούν να εστιάζουν σε εξειδικευμένα εκπαιδευτικά θέματα και ενδιαφέροντα (Γλέζου & Γρηγοριάδου, 2010).

Το κοινωνικό δίκτυο μάθησης Edmodo

Το κοινωνικό δίκτυο μάθησης Edmodo έχει ως στόχο την αύξηση της συμμετοχής των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία, ενώ παράλληλα, ενισχύει την αλληλεπίδραση μεταξύ εκπαιδευομένων και εκπαιδευτικών, παρέχοντας ένα κατάλληλο και ασφαλές περιβάλλον, ώστε να αναπτυχθεί ένας συνεργατικός δρόμος μάθησης. Η ασφάλεια που προσφέρει το Edmodo εκτός της κλειστής εκπαιδευτικής διαδικτυακής ομάδας σχετίζεται με την δυνατότητα που έχει ο εκπαιδευτικός να αποβάλλει άμεσα οποιοδήποτε άτομο έχει παρεισφρήσει χωρίς συναίνεση στην ομάδα ή να διαγράψει οποιαδήποτε ανάρτηση ή καταχώρηση που αντιβαίνει στη δεοντολογία και τους κανόνες της ομάδας/τάξης.

Η θερμή και ευρεία αποδοχή, της οποίας τυγχάνει το Edmodo παγκοσμίως, οφείλεται στο γεγονός ότι οι εκπαιδευτικοί, αλλά και οι μαθητές, μπορούν να αναρτήσουν περιεχόμενο, να διαμοιραστούν σημειώσεις, συνδέσμους και αρχεία. Συνάμα όμως, στο περιβάλλον του Edmodo είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν αναθέσεις εργασιών ή να δημιουργηθούν ημερολόγια, στα οποία θα καταγράφονται γεγονότα, χωρίς δικαίωμα πρόσβασης, σε όλα αυτά, από εξωτερικούς χρήστες. Αυτό συμβαίνει, διότι δεν αρκεί η δημιουργία ενός λογαριασμού στο Edmodo, για να εγγραφεί ένας χρήστης σε ένα μάθημα, αλλά απαιτείται να διαθέτει τον κωδικό, τον οποίο θα του έχει γνωστοποιήσει ο εκπαιδευτικός του. Ένα ακόμη σημαντικό χαρακτηριστικό του Edmodo είναι ότι ευνοεί την ελεύθερη, χωρίς περιορισμούς έκφραση, με δεδομένο ότι δεν υπάρχει κάποιο όριο στο μέγεθος των μηνυμάτων, που μπορούν να αποσταλούν (Καπανιάρης, Παπαδημητρίου 2012a).

Το edmodo από την πλευρά του εκπαιδευτικού

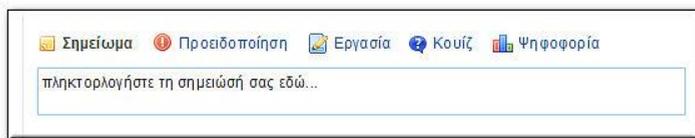
Οι εκπαιδευτικοί έχουν τον πλήρη εποπτικό έλεγχο, όπως, επίσης, και τη δυνατότητα να δημιουργήσουν ομάδες για κάθε μια από τις τάξεις τους, επιβλέποντας ξεχωριστά την εξέλιξη των δραστηριοτήτων τους. Ταυτόχρονα, μπορούν να επικοινωνήσουν με τους γονείς και να τους ενημερώσουν για σημαντικά ζητήματα, ακόμα και να προσθέσουν συναδέλφους τους στις επαφές τους, προκειμένου να ανταλλάξουν ιδέες και εμπειρίες.

Η διαδικασία κατασκευής μιας σελίδας είναι απλή. Το μόνο που χρειάζεται κανείς είναι ηλεκτρονική διεύθυνση, προκειμένου να πραγματοποιήσει την εγγραφή. Στη συνέχεια, θα πρέπει να διαθέσει κάποιος χρόνο για να δημιουργήσει τις τάξεις του.

Συνοπτικά τα διαθέσιμα χαρακτηριστικά του Edmodo είναι: α) η οργάνωση του τοίχου του εκπαιδευτικού, ανά θέμα για ευκολότερη αναφορά, β) η παρακολούθηση της τρέχουσας δραστηριότητας συγκριμένου μέλους της ομάδας, των υπολοίπων μελών της ομάδας, καθώς επίσης και η διαχείριση των μηνυμάτων κάποιου μέλους (επιλογή, διαγραφή, επεξεργασία), γ) αναζήτηση και σύνδεση μεταξύ εκπαιδευτικών ή τάξεων στο Edmodo, δ) συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε κοινότητες, με σκοπό την κοινή χρήση πηγών / πόρων, ε) δημιουργία ομάδων και υπό-ομάδων για ευκολότερη αλληλεπίδραση του τμήματος και αποτελεσματικότερη ομαδική εργασία, στ) έλεγχος των ανακοινώσεων σε σύντομο χρόνο (Καπανιάρης, Παπαδημητρίου 2012b).

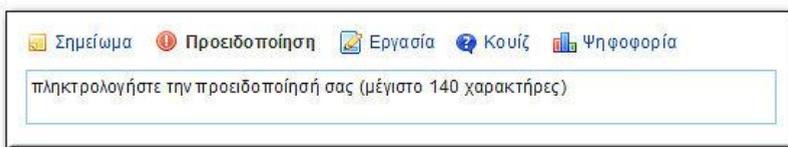
Διαθέσιμοι τρόποι δημοσιεύσεων

Σημειώσεις: Οι σημειώσεις είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για κατ' ιδίαν υποστηρικτική διδασκαλία, γραπτές εργασίες και σχόλια γενικού περιεχομένου ή ενδιαφέροντος.

Εικόνα 1: Λεπτομέρεια από την επιλογή της ανάρτησης

Ειδοποιήσεις: Οι Ειδοποιήσεις είναι κατάλληλες για να υπενθυμίσει κάποιος στο τμήμα τα επερχόμενα τεστ, τα projects ή ο,τιδήποτε σημαντικό πρέπει να επισημανθεί, ενώ παράλληλα ενθαρρύνει τους μαθητές να κάνουν χρήση των ικανοτήτων περιληψης, μιας και επιτρέπουν μόνον 140 χαρακτήρες (όπως δηλαδή συμβαίνει με τις δημοσιεύσεις στο Twitter).

Εικόνα 2: Λεπτομέρεια από την επιλογή της προειδοποίησης

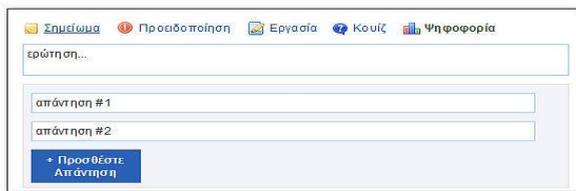
Αναθέσεις εργασιών: Με την επιλογή της «Ανάθεσης Εργασίας», μπορεί κανείς να αναρτήσει ποικιλία ασκήσεων, όπως αναζητήσεις στο διαδίκτυο, online δραστηριότητες και τεστ, φύλλα εργασίας και εκθέσεις ανάπτυξης ιδεών. Επίσης, είναι δυνατό να ορίσει κανείς καταληκτικές ημερομηνίες, πιθανά σημεία εστίασης και να τα αποστείλει σε όλη τη τάξη ή σε μεμονωμένους μαθητές.

Κουίζ: Επιλέγοντας τη «Δημιουργία κουίζ», προσφέρεται η δυνατότητα να εργαστεί κανείς σε ήδη υπάρχον κουίζ ή να δημιουργήσει ένα νέο, το οποίο μπορεί να το μεταφορτώσει, όταν θελήσει να το χρησιμοποιήσει. Δίνεται η δυνατότητα επεξεργασίας του κουίζ, καθώς και προσθήκης νέων στοιχείων και ερωτήσεων, ενώ είναι εφικτή η προεπισκόπηση του πριν από τη δημοσίευση

Εικόνα 3: Λεπτομέρεια από την επιλογή του κουίζ

Δημοσκοπήσεις και ψηφοφορίες: Είναι δυνατό να οργανώσει κάποιος μία δημοσκόπηση ή μια ψηφοφορία, με στόχο την ανατροφοδότηση στη τάξη σχετικά με εργασίες, με test και με projects, αλλά και με σκοπό την ενίσχυση της συμμετοχής των παιδιών στη λήψη αποφάσεων.

Εικόνα 4: Λεπτομέρεια από την επιλογή της ψηφοφορίας

Βιβλιοθήκη: Στην πορεία, είναι δυνατό να μεταφορτώσει, να αποθηκεύσει και να επεξεργαστεί κάποιος το περιεχόμενο στην προσωπική του βιβλιοθήκη. Το Edmodo διαθέτει απεριόριστο αποθηκευτικό χώρο. Μπορεί κάποιος να οργανώσει και να τακτοποιήσει τα αρχεία του με τη δημιουργία φακέλων (κρυφούς ή διαθέσιμους στους μαθητές), στους οποίους μπορεί να συμπεριλάβει σημαντικούς συνδέσμους ή εργασίες.

Ημερολόγιο: Στο «ημερολόγιο» είναι δυνατό να σημειώσει κανείς σημαντικές ημερομηνίες, προκειμένου να υπενθυμίσει στους μαθητές του τα χρονικά περιθώρια παράδοσης των εργασιών, που τους ανατέθηκαν. Επίσης, είναι δυνατό να ανακοινωθεί πότε θα πραγματοποιηθεί μία γραπτή εξέταση, πότε είναι προγραμματισμένη η επόμενη συνάντηση στη τάξη, ποια θέματα θα αναπτύξει και θα συζητήσει κάποιος σε επόμενο μάθημα ή τέλος να ενημερώσει για εκδηλώσεις, που διοργανώνει το σχολείο.

Βαθμοί: Οι βαθμολογίες ενημερώνονται αυτόματα, ενώ δίνεται και η επιλογή εξαγωγής τους σε αρχείο CSV, επιτρέποντας τη μεταφορά και τη χρήση τους από άλλο πρόγραμμα ή εφαρμογή.

Βραβεία: Με αυτή την επιλογή είναι δυνατό να δημιουργήσει κανείς τα δικά του βραβεία ή να επιλέξει κάποιο από τα ήδη υπάρχοντα, για να απονεμίσει στους μαθητές, είτε για επιβράβευση εργασίας, είτε για το πνεύμα συνεργασίας, που επέδειξαν, ή ακόμη για την εθελοντική τους συμμετοχή σε μία απαιτητική δραστηριότητα. Τα βραβεία εμφανίζονται στο προφίλ τους και έτσι, τα παιδιά ενθαρρύνονται και τους προσφέρονται κίνητρα για βελτίωση της απόδοσής τους.

Διδάσκοντας με το Edmodo στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Η εμπειρία, που κατατίθεται στην παρούσα εισήγηση από την εφαρμογή του Edmodo στη τάξη αφορά τη διδασκαλία του μαθήματος Εφαρμογές Πληροφορικής της Α΄ Λυκείου (Α΄ ΕΠΑ.Λ.), και καθώς του νέου μαθήματος της ερευνητικής εργασίας (project) στην Α΄ Λυκείου. Ειδικότερα, το ασφαλές κοινωνικό δίκτυο μάθησης Edmodo εφαρμόστηκε σε τέσσερα τμήματα της Α΄ τάξης του 3ου ΕΠΑ.Λ. Βόλου για το μάθημα της Πληροφορικής και σε ένα τμήμα για την ερευνητική εργασία. Αρχικά, δημιουργήθηκαν οι ψηφιακές τάξεις (ομάδες) και στη συνέχεια, με τη χρήση του κωδικού τάξης (ομάδας) εγγραφήκαν όλοι οι μαθητές σε κάθε τμήμα (ομάδα). Για την εκμάθηση του περιβάλλοντος του Edmodo χρειάστηκε εργαστήριο εκμάθησης διάρκειας δυο διδακτικών ωρών.

Οι μαθητές αρχικά ενθουσιάστηκαν με το περιβάλλον του Edmodo, το οποίο λειτουργήσε ως «ποκατάστατο» του εργαλείου κοινωνικής δικτύωσης «facebook». Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις των μαθητών, το περιβάλλον του Edmodo, καθώς και ο τρόπος λειτουργίας το, θύμιζε το περιβάλλον του διαδικτυακού εργαλείου κοινωνικής δικτύωσης «facebook», με

το οποίο ήταν αρκετά εξοικειωμένοι. Βέβαια, από την αρχή τέθηκαν οι κανόνες χρήσης του εργαλείου Edmodo, οι περιελάμβαναν ένα συμβόλαιο χρήσης, σύμφωνα με το οποίο απαγορεύονταν: α) η δημοσιοποίηση του κωδικού εγγραφής της δικτυακής τάξης (ομάδας), γ) η συγγραφή υβριστικών ή ρατσιστικών σχολίων και γ) η ανάρτηση άσεμνου περιεχομένου. Αντίστοιχα, συμφωνήθηκε με τους μαθητές, πως κάθε εργαστηριακή δραστηριότητα θα αναρτώνταν στο Edmodo και θα ακολουθούσε η αντίστοιχη ανάρτηση της βαθμολογίας τους. Επίσης, συμφωνήθηκε η ανάρτηση πληροφοριακού υλικού στη βιβλιοθήκη του Edmodo, καθώς και η χρήση του ημερολογίου για την υπενθύμιση διαγωνισμάτων και τεστ. Στους μαθητές επιτράπη η ανάρτηση συνδέσμων με μουσική από το δίκτυο «Youtube», η ελεύθερη διαμόρφωση του προφίλ τους, καθώς και η ανάρτηση σχολίων, που δεν αφορούσαν όλα τα μαθήματα τους.

Η ανάρτηση των εργασιών από τους μαθητές συνοδευόμενη από την αντίστοιχη βαθμολογία και τα σχόλια των εκπαιδευτικών οδήγησε στη δημιουργία ενός καταλόγου ηλεκτρονικής βαθμολογίας, που αποτύπωνε την πρόοδο των μαθητών και τη γενικότερη συμμετοχή τους στο μάθημα. Έτσι δημιουργήθηκε αυτόματα ένας ηλεκτρονικός φάκελος εργασιών (e-portfolio, όπου κάθε μαθητής, αλλά και ο εκπαιδευτικός της τάξης μπορούσε να ανατρέξει στο υλικό, που δημιουργήθηκε όλη τη σχολική χρονιά.

Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της χρήσης του Edmodo στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Όσον αφορά τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση η χρήση του Edmodo υπήρξε θετική και παραγωγική ειδικά στην ανάρτηση εργαστηριακών δραστηριοτήτων με την αντίστοιχη βαθμολογία από την πλευρά του εκπαιδευτικού. Οι μαθητές προφανώς επηρεαζόμενοι από την ενασχόληση τους με το εργαλείο κοινωνικής δικτύωσης «facebook» ασχολήθηκαν με μεγάλη ευκολία και για μεγάλο χρονικό διάστημα με τη διαμόρφωση του προφίλ τους (avatar και φωτογραφίες), με την ανάρτηση μουσικής από το δίκτυο «Youtube» και την ανταλλαγή μηνυμάτων. Όλη αυτή η ενασχόληση λειτούργησε θετικά, διότι έτσι το Edmodo εύκολα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στη συνέχεια, στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ειδικότερα, σε περιόδους, που δεν γίνονταν μαθήματα λόγω διακοπών (Πάσχα, Χριστούγεννα, Σαββατοκύριακα) οι μαθητές επικοινωνούσαν μεταξύ τους ανταλλάσσοντας μηνύματα ενισχύοντας τη συνοχή της τάξης και της ομάδας αντίστοιχα στην ερευνητική εργασία. Σημαντικό πλεονέκτημα της χρήσης του Edmodo, σύμφωνα πάντα με τους μαθητές της τάξης, αποτέλεσε η ταχύτατη βαθμολόγηση και η ανάρτηση της βαθμολογίας των καθημερινών εργαστηριακών δραστηριοτήτων σε πραγματικό χρόνο της τάξης από τον εκπαιδευτικό.

Χρήσιμες αναφορές για την πρακτική εφαρμογή του Edmodo σε γυμνάσια της χώρας συναντούμε στο λευκό κείμενο (white paper) στον οδηγό με τις καλές πρακτικές για την αξιοποίηση των διαδικτυακών εργαλείων και κοινοτήτων στον τομέα της εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης (Έργο Ενημέρωσης για τη Μάθηση 2.0 plus). Ειδικότερα το Edmodo μπορεί να ενσωματωθεί υποστηρικτικά για την οργάνωση, επίβλεψη και αξιολόγηση των διδασκόμενων αντικειμένων όπως έγινε στο 28ο Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης (Γούτας, 2012). Αντίστοιχα στο Γυμνάσιο Αγριάς Βόλου (Α΄ και Β΄ Γυμνασίου) το Edmodo χρησιμοποιήθηκε υποστηρικτικά στα μαθήματα της Γλωσσικής διδασκαλίας, Νεοελληνικής λογοτεχνίας και στην Ιστορία όπου οι μαθητές ανταποκρίθηκαν αρκετά θετικά (Μηλίνης, 2012).

Ένα από τα προβλήματα, που αντιμετωπίσαμε στη χρήση του Edmodo και μπορεί να αναχθεί ως μειονέκτημα είναι ότι οι μαθητές συχνά ξεχνούσαν τους κωδικούς χρήσης για

την εισαγωγή τους στη ψηφιακή τάξη (ομάδα). Έτσι, έως ότου να εντοπιστούν οι σωστοί κωδικοί ή γίνουν νέοι λογαριασμοί δημιουργούνταν προβλήματα επιφέροντας καθυστέρηση στη μαθησιακή διαδικασία. Επομένως στη συνέχεια, οι διπλοεγγραφές έπρεπε να εκκαθαρίζονται συχνά από τον εκπαιδευτικό της τάξης. Επίσης, μειονέκτημα του Edmodo σύμφωνα με τους μαθητές αποτέλεσε και η μη χρήση της λειτουργίας «Like», καθώς και ο αποκλεισμός επικοινωνίας (κλειστό δίκτυο) με εξωτερικούς χρήστες (φίλους).

Διδάσκοντας με το Edmodo στη τριτοβάθμια εκπαίδευση

Η διδασκαλία στη τριτοβάθμια εκπαίδευση με τη χρήση του Edmodo εφαρμόστηκε στο χειμερινό και εαρινό εξάμηνο της ακαδημαϊκής χρονίας 2011-12 στα μαθήματα Εκπαιδευτική Τεχνολογία - Πολυμέσα και Παιδαγωγικές Εφαρμογές Η/Υ αντίστοιχα στην Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. - Παράρτημα Βόλου. Το ασφαλές κοινωνικό δίκτυο μάθησης Edmodo χρησιμοποιήθηκε: α) για την εκμάθηση ενός περιβάλλοντος Τ.Π.Ε. στους υποψήφιους εκπαιδευτικούς με στόχο να το χρησιμοποιήσουν αργότερα οι ίδιοι στο σχολείο, β) ως εργαλείο ανάρτησης σχολίων και κατάθεσης εργασιών (e-portfolio) για τα μαθήματα τους, γ) ως εργαλείο ενημέρωσης μεταξύ των σπουδαστών και του εκπαιδευτικού, δ) ως χώρος κοινωνικής δικτύωσης και ενημέρωσης μεταξύ των σπουδαστών από διαφορετικές πόλεις.

Από την πλευρά του εκπαιδευτικού το Edmodo χρησιμοποιήθηκε ως: α) εργαλείο αξιολόγησης των εργαστηριακών ασκήσεων, β) ως αποθετήριο σημειώσεων και προτεινόμενων συνδέσεων (link) για το μάθημα, γ) ως εργαλείο αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού, δ) ως εργαλείο αξιολόγησης του μαθήματος, των εξετάσεων και του εκπαιδευτικού υλικού (επιλογή ψηφοφορία), ε) ως εργαλείο επικοινωνίας και ενημέρωσης με τους σπουδαστές, στ) ως αυτόνομο γνωστικό αντικείμενο δηλαδή ως διδακτική ενότητα τους μαθήματος Εκπαιδευτική Τεχνολογία - Πολυμέσα (επίδειξη εργαλείων κοινωνικής δικτύωσης).

Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της χρήσης του Edmodo στη τριτοβάθμια εκπαίδευση

Η ανταπόκριση των σπουδαστών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. - Παράρτημα Βόλου) υπήρξε σημαντική με χρήση όλων των διαθέσιμων εργαλείων (ανάρτηση σχολίων, επεξεργασία προφίλ, κατάθεση εργασιών, υποβολή ερωτημάτων, ανάρτηση πληροφοριακού υλικού και συνεργατική αντίληψη για τη μάθηση). Επίσης, το Edmodo χρησιμοποιήθηκε από τους σπουδαστές και ως εργαλείο επικοινωνίας και ανταλλαγής απόψεων και σε άλλα μαθήματα της σχολής αποτελώντας ένα δικτυακό «στέκι».

Ένα άλλο επίσης σημαντικό χαρακτηριστικό της επιτυχημένης χρήσης του Edmodo στα δυο εξάμηνα, που εφαρμόστηκε σχετίζεται με την πολλαπλή χρήση του εργαλείου στη τάξη (ομάδα).

Οι σπουδαστές αρχικά είχαν τη δυνατότητα ως «μαθητές» να κατανοήσουν στην πράξη τη λειτουργία του Edmodo από την πλευρά του μαθητή. Παράλληλα, το Edmodo αξιοποιήθηκε ως μια σύγχρονη ψηφιακή τάξη ανταλλάσσοντας υλικό και πληροφόρηση για τα μαθήματα τους (Εκπαιδευτική Τεχνολογία - Πολυμέσα και Παιδαγωγικές Εφαρμογές Η/Υ).

Το μοναδικό μειονέκτημα, που παρουσιάστηκε στη χρήση του Edmodo συνδέθηκε με το μη έγκαιρο καθορισμό του νοήματος κάθε βραβείου-σήματος (award badge), που απονέμονταν από τον καθηγητή της τάξης σε κάθε σπουδαστή ως επιβράβευση. Το πρόβλημα επιλύθηκε με τη δημοσίευση πίνακα βραβείων - σημάτων με την αντίστοιχη

αιτιολόγηση και περιγραφή. Στον πίνακα 1 που ακολουθεί καταγράφονται τα βραβεία - σήματα (award badge), τα οποία κοινοποιήθηκαν στους σπουδαστές και στη συνέχεια, απονέμονταν ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο Edmodo.

Πίνακας 1: Τα βραβεία - σήματα (award badge) με τις περιγραφές που υιοθετήθηκαν

Είδος Βραβείου	Επεξήγηση	Ενδεικτική περιγραφή
	Good Citizen / Καλός πολίτης	Σημαντικές αναρτήσεις που αφορούν την πληροφόρηση των πολιτών σε κοινωνικά θέματα (περιβάλλον, πολιτισμός, κ.ά)
	Good Question / Καλή ερώτηση	Μεγάλη συμμετοχή σε αναρτήσεις που έχουν σκοπό να αποσαφηνίσουν διάφορα θέματα που αφορούν το μάθημα (διαδικαστικά, γνωστικά)
	Hard Worker / Σκληρά εργαζόμενος	Συμμετοχή σε ομαδικές και ατομικές εργασίες / project που έχουν καλό τελικό αποτέλεσμα και αναρτούνται στο edmodo
	Homework Helper / Αρωγός εργασίας	Αναρτήσεις εργασιών ή παρατηρήσεις που συμβάλουν στο γενικότερο μαθησιακό κλίμα της τάξης
	Participant / Συμμετέχων	Συνεχή παρουσία σε αναρτήσεις γενικού και ειδικού ενδιαφέροντος
	Perfect Attendance / Τέλεια συμμετοχή	Τέλεια συμμετοχή σε ομαδικές εργασίες ή πρωτοβουλίες
	Star Performer / Άριστη εργασία	Άριστη ατομική ή ομαδική εργασία
	Student of the Month / Μαθητής του μήνα	Μαθητής του μήνα (πρωτοβουλίες, εργασίες, συμμετοχή)

Συμπεράσματα

Η χρήση του ασφαλούς κοινωνικού δικτύου μάθησης Edmodo στο πλαίσιο της διδασκαλίας στο σχολείο (εργαστήριο-θεωρία), αποτελεί φυσική εξέλιξη του τρόπου, με τον οποίο μαθαίνουν οι μαθητές εξοικειωμένοι με εργαλεία κοινωνικής δικτύωσης του Web 2.0. (face book, twitter). Το Edmodo διαφέρει ως εργαλείο κοινωνικής δικτύωσης, στο ότι προσφέρει την ασφάλεια, η οποία παρέχεται σε μια «κλειστή» ομάδα χρηστών, όπου οι μαθητές ή οι σπουδαστές, οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς μπορούν να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους διαμορφώνοντας μια κοινότητα μάθησης. Έτσι, χρησιμοποιώντας εργαλεία όπως: α) την κοινόχρηστη βιβλιοθήκη, β) το ημερολόγιο, γ) την ανάρτηση εργασιών, δ) την ανάρτηση σχολίων, ε) την ανάρτηση πολυμεσικών στοιχείων (εικόνας, ήχος, video, html), και στ) την ανάρτηση ψηφιογραφίας, οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί εμπλέκονται σε μια νέα διαδικασία μάθησης μέσα και έξω από την τάξη.

Με την χρήση του Edmodo συνδυάζεται η εκπαίδευση και η διασκέδαση, διότι μέσα από αυτό το ασφαλές περιβάλλον οι μαθητές μπορούν: α) να συνεργάζονται μεταξύ τους ανταλλάσσοντας υλικό και πληροφορίες, β) να διασκεδάζουν ανταλλάσσοντας αναρτήσεις

μουσικής και συνδέσμων με ψυχαγωγικές ιστοσελίδες, γ) να εξερευνούν πληροφορίες και να παράγουν γνώση παραδίδοντας μέσω ανάρτησης τα δικά του project, και δ) να επικοινωνούν με το εσωτερικό ή εξωτερικό χώρο της τάξης όλες τις ημέρες ακόμα και τις ημέρες των διακοπών ή αργιών.

Μια σημαντική επίσης λειτουργία, που επιτελείται μέσω της χρήσης του Edmodo στην καθημερινή εκπαιδευτική διαδικασία είναι η δημιουργία ενός ηλεκτρονικού φακέλου των μαθητών (e-portfolio), όπου ο εκπαιδευτικός, ο μαθητής και ο γονέας (με την χρήση ειδικών κωδικών) μπορούν να παρατηρήσουν την πρόοδο του μαθητή για κάθε μάθημα ανά τετράμηνο. Έτσι, οι αναρτήσεις γενικού και ειδικού ενδιαφέροντος (π.χ. ερώτηση, διευκρίνιση), μπορεί να αποτελέσουν την «προφορική» συμμετοχή στην ψηφιακή τάξη. Επίσης, η ανάρτηση δραστηριοτήτων και εργασιών με την αντίστοιχη βαθμολόγηση, μπορούν να αποτελέσουν την γραπτή συμμετοχή των μαθητών (ασκήσεις, τεστ, διαγωνίσματα).

Αυτή τη στιγμή το Edmodo χρησιμοποιείται από περίπου 7.5 εκατομμύρια χρήστες (μαθητές, σπουδαστές, εκπαιδευτικούς) διεθνώς με αυξητικές τάσεις, ενώ το περιβάλλον του έχει μεταφραστεί σε πέντε γλώσσες (Ισπανία, Βραζιλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιταλία). Οι αυξητικές τάσεις για την χρήση του Edmodo στην εκπαίδευση αιτιολογούνται με βάση την ασφάλεια που προσφέρει, την ευχρηστία και τον εκπαιδευτικό του σχεδιασμό.

Αναφορές

- Καπανιάρης, Α., Παπαδημητρίου Ε. (2012a). Πληροφοριακός Γραμματισμός στο νέο Ψηφιακό Σχολείο. Θεσσαλονίκη: Ζήτη.
- Καπανιάρης, Α., Παπαδημητρίου Ε. (2012b). Ψηφιακά Μαθησιακά Πλαίσια νέο Ψηφιακό Σχολείο. Θεσσαλονίκη: Ζήτη.
- Καπανιάρης, Α., Γούλας Σ. (2012). Σύντομος Οδηγός Χρήστη του Edmodo. Εργαλεία Web 2.0 για την Εκπαίδευση. Βόλος: Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. - Παράρτημα Βόλου, Ανακτήθηκε στις 29 Απριλίου 2012 από <http://kapaniaris.wikispaces.com/>.
- Γλέζου, Κ., Γρηγοριάδου, Μ. (2010). Ελληνικά Διαδίκτυα Κοινωνικά Δίκτυα, Στο Β. Κολτσάκης, Γ. Σαλονικόδης & Μ. Δοδοντοής (επιμ.), *Πρακτικά 2^{ου} Πανελλήνιου Συνεδρίου Ημαθίας "Ψηφιακές και Δικτυακές Εφαρμογές στην Εκπαίδευση"* (σ. 1666), Νάουσα: Εκδόσεις e-τυπωθήτω-Μαθητής.
- Γούλας, Θ. (2011). Χρήση Δημοφιλών Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης για την οργάνωση και εκπόνηση μαθητικών projects. Έντυπο Ανάπτυξης Περιεχομένου Καινοτόμου Δράσης για τα Αριστεία & Καινοτομία 2011, Ανακτήθηκε στις 29 Απριλίου 2012 από <http://excellence.sch.gr/sFetchFile.php?id=5519&fname=ContentForm.pdf>.
- Γούλας, Θ. (2012). Edmodo: Ασφαλές Μέσο Κοινωνικής Δικτύωσης & Ηλεκτρονικής Μάθησης, Έργο ενημέρωσης «Μάθηση 2.0 plus», Λευκό κείμενο εργασίας (white paper) - Καινοτομικές πρωτοβουλίες νέων και καλές πρακτικές για την αξιοποίηση των Διαδίκτυακών Εργαλείων και Κοινοτήτων στον τομέα της Εκπαίδευσης και της Δια Βίου Μάθησης, επιμ. Μείμάρης, Μ., Γκούσκοκ, Δ, Αθήνα: Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, σ. 385-392., Ανακτήθηκε στις 7 Αυγούστου 2012 από: http://mathisi20.gr/download.php?f=mathisi20plus_whitepaper_final.pdf.
- Μηλίνης, Σ. (2012). Το εκπαιδευτικό κοινωνικό δίκτυο Edmodo στη διδακτική πράξη, Έργο ενημέρωσης «Μάθηση 2.0 plus», Λευκό κείμενο εργασίας (white paper) - Καινοτομικές πρωτοβουλίες νέων και καλές πρακτικές για την αξιοποίηση των Διαδίκτυακών Εργαλείων και Κοινοτήτων στον τομέα της Εκπαίδευσης και της Δια Βίου Μάθησης, επιμ. Μείμάρης, Μ., Γκούσκοκ, Δ, Αθήνα: Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, σ. 535-541., Ανακτήθηκε στις 7 Αυγούστου 2012 από: http://mathisi20.gr/download.php?f=mathisi20plus_whitepaper_final.pdf.
- Οδηγός Χρήστη Edmodo (2012). Ανακτήθηκε στις 29 Απριλίου 2012 από: http://help.edmodo.com/wp-content/uploads/2011/09/UserGuide_Sep11.pdf.